

Geachte commissie,

Mijn naam is José Muijres. Ik ben sinds 2012 lid van het dagelijks bestuur van de AOb. Voor die tijd was ik vanaf 1984 werkzaam als leerkracht in het basisonderwijs.

We praten vandaag over de tijdelijke contracten in het primair onderwijs. Namens de Algemene Onderwijsbond heb ik de afgelopen maanden niet anders gedaan. Het resulteerde in een cao waarin rekening wordt gehouden met de nieuwe wetgeving.

Dat je in ons primair onderwijs te maken hebt met kinderen die op school moeten verschijnen maakt dat onze sector maatwerk nodig heeft. Dat accepteert iedereen. De vraag blijft wel of je bepaalde zaken ooit kunt uitbannen: ook in mijn jaren voor de klas moesten we soms klassen opdelen omdat de juf ziek was en er geen vervanger kon worden gevonden. Dat is geen fenomeen dat is ontstaan door een recent ingevoerde wet.

Natuurlijk: een nieuwe wet veroorzaakt kinderziektes. Die verwacht ik hier ook. Zeker als je bedenkt dat een aantal werkgevers geen trek had in de Wet Werk en Zekerheid en voorbereidingen op de nieuwe regels heeft stilgelegd. Men hoopte dat de PO-raad een uitzonderingspositie bij uw Kamer kon regelen.

Ik heb me daar over verbaasd. Werkgevers die maximale flexibiliteit willen en zeggen dat de arbeidsmarkt op slot zit voor nieuwe mensen, hebben bewust buiten beschouwing gelaten dat er – nu al – een tekort ontstaat van leerkrachten in het PO.

We moeten hier dus eigenlijk niet in discussie over de vraag of het primair onderwijs wel genoeg armslag heeft om mensen tijdelijk in te zetten.

De vraag is of het basisonderwijs als sector aantrekkelijk genoeg is om mensen naar onze arbeidsmarkt te lokken.

Het klopt: door de krimp is er een tijdelijk tekort aan banen geweest in het PO. In sommige regio's zijn we misschien nog niet uit die dip. Maar het aantal mensen dat afzwaait omdat de pensioenleeftijd is bereikt overtreft de gevolgen van de krimp.

Dat kan geen nieuws zijn: de AOb waarschuwde al tijdens Rutte 1. Toen vroegen we Den Haag het geld dat OCW overhield vanwege een lager aantal leerlingen dan vooraf geschat in te zetten voor PO-starters. Die hadden via dat budget alvast boventallig in dienst kunnen komen.

Het ging niet door: veel starters zijn de afgelopen jaren tussen de tijdelijke contractjes door afgehaakt. Terwijl we ze hadden moeten koesteren. Wees niet verbaasd als de komende jaren tal van tijdelijke vacatures niet kunnen worden gevuld. Dat is dan niet de schuld van de Wet Werk en Zekerheid. Dat komt doordat onze starters niet werden gekoesterd.

Laten we ophouden met steggelen: aan de leden van de Kamer vraag ik om voldoende financiële armslag voor de sector, aan de hier aanwezige vertegenwoordigers van werkgevers vraag ik om een langetermijnvisie op het personeelsbeleid waarin we ons talent koesteren en inzetten op duurzaamheid.